

Sygn. akt XII Ga 404/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Agata Pierożyńska

protokolant - osobiście

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Ł. K.

przeciwko S. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział V Gospodarczy w dniu 3 marca 2014 r. w sprawie do sygn. akt V GC 2342/13/S upr

I. oddala apelację ;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 300,00 zł (trzysta złotych).

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja podlega oddaleniu. Zarzuty w niej podniesione nie mogą podważyć prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Poczynione zarzuty naruszenia prawa materialnego stanowią w istocie polemikę z przyjętym poglądem prawnym przez Sąd I instancji. Poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia są prawidłowe i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne. Zarzucone naruszenia przez Sąd Rejonowy są w tym wypadku ściśle związane w istocie z oceną procesu oceny okoliczności faktycznych miarodajnych dla końcowego rozstrzygnięcia oraz dowodów w kontekście art. 233 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty apelacyjne nie mogą się ostać. To co najistotniejsze w ocenie prawnej sporu pomiędzy stronami, to fakt, iż odmienna ocena doniosłości i skutku aktywności przedprocesowej pozwanego – ocenionej przez Sąd I instancji jako uznanie niewłaściwe długu - nie może przesądzać o skuteczności podniesionego zarzutu naruszenia art. 77 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo przewozowe w zw. z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. oraz sprowadzającego się w istocie do przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów a więc naruszenia przepisu art.233 § 1 k.p.c. Ocena Sądu Rejonowego poczyniona w niniejszej sprawie, zgodna jest z logiką i zasadami doświadczenia życiowego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 marca 2008 r. I ACa 953/07 Lex nr 466440, skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął to sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego

materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000 nr 17, poz. 655). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 września 2012 r. I ACa 568/12). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności strona winna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 września 2012 r. I ACa 445/12). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 17 maja 2012 r. I ACa 31/12). Sąd pierwszej instancji ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów, nie będzie zachowana wtedy, gdy wnioski wyprowadzone przez Sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także, gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebrany w sprawie materiałem dowodowym (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r. I ACa 285/12). Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykracza ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. I UK 347/11). Tak procedował Sąd w niniejszej sprawie, stąd odmienny pogląd wyrażony w apelacji nie jest zasadny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r. II UK 154/09). W ocenie Sądu Okręgowego apelujący w niniejszej sprawie w żaden sposób nie podważył w apelacji korelujących z dowodami zebranymi w sprawie ustaleń faktycznych Sądu I instancji, który w sposób logiczny wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z jakich przesłanek wysnuł swe wnioski oraz na jakich dowodach się oparł, co stanowi podstawę do przyjęcia tych ustaleń przez Sąd Okręgowy za własne. Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do zakwestionowania prawidłowości wysnutych wniosków, albowiem prawidłową jest ocena Sądu I instancji zamykająca się stwierdzeniem, że powód w niniejszym procesie udowodnił swoje stanowisko w sposób, który pozwolił na objęcie go ochroną prawną skutkującą uwzględnieniem powództwa. Zgodnie z wyrażonymi w art. 3 k.p.c. oraz 232 k.p.c. zasadami to na stronach ciąży obowiązek wyjaśnienia okoliczności sprawy oraz wskazania dowodów na stwierdzenie faktów, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne. W niniejszym postępowaniu powód uczynił zadość wskazanym wyżej powinnościom. Należy zatem uznać, iż w tym zakresie skutecznie obronił prezentowane stanowisko procesowe poprzez podniesienie zasadnych i podlegających uwzględnieniu twierdzeń, a tym samym, że udowodnił zasadność swojego stanowiska w taki sposób, którego wynikiem było zasądzenie kwoty objętej żądaniem pozwu. Postępowanie niniejsze jest postępowaniem sformalizowanym dedykowanym wyłącznie określonym podmiotom. Wyższa przeto staranność jaka wymagana jest w stosunkach gospodarczych przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru prowadzonej działalności (art. 355 § 2 k.c.) znajduje swoje przełożenie na reguły proceduralne. Należyta staranność przedsiębiorcy określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej przez niego działalności gospodarczej uzasadnia bowiem zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa i następstw z niego wynikających (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 08 marca 2006 r. I ACa 1018/09).

Uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, obejmuje dwie postacie uznania: uznanie właściwe i niewłaściwe. Przyjmuje się, że obie postacie uznania objęte są przesłanką przerwania biegu przedawnienia

określoną w art. 123 § 1 k.c. Zasadniczym celem wykładni tego przepisu jest wskazanie pewnego minimum wymagań, jakim musi odpowiadać zachowanie dłużnika, by wywoływało skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia. Patrząc na to zagadnienie przez pryzmat argumentów uzasadniających instytucję przedawnienia, miarodajna jest taka aktywność dłużnika, która - z jednej strony - stanowi potwierdzenie długu, dzięki czemu powstaje dowód jego istnienia, i która - z drugiej strony - rodzi po stronie wierzyciela uzasadnione oczekiwanie na dobrowolne spełnienie świadczenia, co z kolei usprawiedliwia jego bezczynność. Jeśli w konkretnym przypadku spełnione są te warunki, wystąpienie skutku w postaci przedawnienia roszczenia byłoby krzywdzące dla wierzyciela i zdecydowanie nieetyczne. Zachowanie dłużnika, oceniane według powszechnie przyjętych reguł znaczeniowych, powinno uzasadniać oczekiwanie wierzyciela na dobrowolne spełnienie świadczenia. Treść złożonego oświadczenia wiedzy w tytułach poleceń przelewu postrzegana jako całość mogła z pewnością prowadzić do powstania u wierzyciela uzasadnionego oczekiwania, że należność czy jej część zostanie spłacona. Treść tę bowiem należy wyklądać zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 65 § 1 k.c. i taką wykładnię prawidłowo zastosował Sąd I instancji.

Co zaś się tyczy pozostałych zarzutów, pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty ograniczył się do ogólnikowego twierdzenia, że należności zostały przez powoda bezpodstawnie naliczone, przy czym potwierdził, że powód wykonywał na jego rzecz transporty, za które wystawione zostały m.in. faktury objęte żądaniem pozwu. Pozwany zakwestionował, że pozew nie zawiera żadnych istotnych danych pozwalających na uwzględnienie roszczenia w jakiegokolwiek części. Tak sformułowane zarzuty obronne pozwanego, poza częściowo uwzględnionym przez Sąd I instancji zarzutem przedawnienia – nie mogą wywołać żadnego skutku procesowego. Zgodnie z wyrażonymi w art. 3 k.p.c. oraz 232 k.p.c. zasadami to na stronach ciąży obowiązek wyjaśnienia okoliczności sprawy oraz wskazania dowodów na stwierdzenie faktów, z których wywodzą korzystne dla siebie skutki prawne. W niniejszym postępowaniu pozwany nie uczynił zadość wskazanym wyżej powinnościom poprzez przedstawienie wystarczających twierdzeń, zarzutów i dowodów, które pozwoliłyby na dokonanie merytorycznej oceny zasadności podjętej obrony w procesie skutkującej oddaleniem powództwa w całości. Należy zatem uznać, iż nie zdołał skutecznie zakwestionować dochodzonego przez powoda roszczenia poprzez podniesienie zasadnych i podlegających uwzględnieniu zarzutów. Nie może uchodzić z pola widzenia okoliczność, że w niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z obrotem obustronnie profesjonalnym, a przede wszystkim zarobkowym i obciążonym określonym, wymiernym ryzykiem gospodarczym. Postępowanie w sprawach gospodarczych jest postępowaniem sformalizowanym dedykowanym wyłącznie określonym podmiotom. Wyższa przeto staranność jaka wymagana jest w stosunkach gospodarczych przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru prowadzonej działalności (art. 355 § 2 k.c.) znajduje swoje przełożenie na reguły proceduralne. Należyta staranność przedsiębiorcy określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej przez niego działalności gospodarczej uzasadnia bowiem zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa i następstw z niego wynikających (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 08 marca 2006 r. I ACa 1018/09).

Nadto trzeba wyraźnie podkreślić, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego uzasadnienie wyroku wyjaśnia przyczyny, dla jakich orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po wydaniu wyroku, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy. W konsekwencji zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2009 r. II PK 129/09). W niniejszej sprawie wyrok jest prawidłowy a uzasadnienie wyjaśnia w sposób wyczerpujący motywy przyjętego stanowiska w sprawie będącego podstawą rozstrzygnięcia merytorycznego.

Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż Sąd I instancji nie poczynił ustaleń co do okoliczności, czy dane przewozy były przewozami w całości krajowymi czy też trans granicznymi, co uzasadniałoby zastosowanie przepisów ustawy Prawo przewozowe bądź Konwencji CMR. Niemniej jednak z uwagi na dyspozycję art. 77 ust. 3 pkt 4

(oczywiście przy dodatkowym zastosowaniu zawieszenia biegu przedawnienia zgodnie z ust. 4 powołanego przepisu) oraz art. 32 ust. 1 pkt c oraz przyjęcie przez Sąd uznania roszczenia, okoliczność ta jest irrelevantna.

Nie może się również ostać zarzut naruszenia art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. albowiem w pełni uprawnionym było zastosowanie przywołanego w uzasadnieniu przepisu art. 100 k.p.c. zd.2 – powód uległ jedynie w ok. 9%.

Rekapitułując dotychczasowe rozważania, zarzuty apelacyjne strony powodowej nie mogą się ostać, a Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do kwestionowania prawidłowości orzeczenia Sądu Rejonowego, który przeprowadził postępowanie w sprawie skutkujące wydaniem prawidłowego z punktu widzenia merytorycznego wyroku, nie znajdując podstaw do wzruszenia orzeczenia I instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na zasadzie art. 385 k.p.c. o kosztach orzekając zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

SSR N. Kowal